

Bölüm 8

MAHALLİ İDARELERDE BORÇLANMA VE MUHASEBE İŞLEMLERİNE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Tunay ASLAN¹
Mehmet DAĞ²

GİRİŞ

Mahalli idareler günümüzde vatandaşların artan hizmet talep ve beklentilerini karşılama açısından kamu idareleri içinde önemli yer tutmaktadır. Nitekim ülkemizde mahalli idareler Anayasa uyarınca yerinden yönetim esasına göre kurulmuş olan, il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişilikleri olarak tanımlanmaktadır. Ancak mahalli idarelerin sağlamakla yükümlü oldukları mahalli müşterek ihtiyaçlara yönelik hizmetleri karşılayacak maddi kaynaklara sahip olmadığı durumlarda borçlanmaları gerekmektedir. Söz konusu borçlanma işlemlerinin mahalli idarelerin mali yönetim yapısı açısından sorun teşkil etmeyecek şekilde düzenlenmesi ve kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için güçlü bir kurumsal ve hukuki çerçevenin oluşturulması gerekmektedir. Bu çerçevede ülkemizde mahalli idarelerde borçlanma işlemleri ilgili kanun ve yönetmeliklerle düzenlenmektedir.

Türkiye’de mahalli idarelerin mali yapısının ve mevcut kurumsal ve hukuki yapısının değerlendirilmesi ve tartışılması güçlü bir mali yönetim oluşturulması açısından politika yapıcılara fikir sağlaması açısından önem taşımaktadır. Mahalli idareler açısından mali disiplinin sağlanmasında bütçeleme ve muhasebe işlemlerinin önem taşıdığı noktasından hareketle bu alanlarda yapılacak çalışmalarla oluşturulacak bilgi birikimi kamu mali yönetiminde etkinliğin sağlanmasına katkı sunabilecektir.

Mahalli idarelerde borçlanma sürecinin yasal dayanakları ile hangi kurum ve kuruluşlardan borç alınabileceği ve borçlanma süreci hakkında genel bilgilere

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, tunay_aslan@hotmail.com

² Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, mehmet-dag323@gmail.com

KAYNAKLAR

- Arslan, A., (2018), Belediyelerin borç yapıları ve öz gelirleri ne durumda?, <https://www.dunya.com/kose-yazisi/belediyelerin-borc-yapilari-ve-oz-gelirleri-ne-durum-da/429851>,
- Bezci, S. (2012), Mahalli İdarelerde Borçlanma İşlemleri ve Muhasebesi, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü, http://icerik.muhasibat.gov.tr/kbs/gymis/egitim/MAHALLI_IDARELERDE_BORCLANMA_ISLEMLERI.pdf
- Bülbül, D. (2006), “Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yerel Yönetimler Eğitim Malzemesi”.
- Demirbaş, T. (2015). Mahalli İdare Düzeyinde Mali Kuralların İncelenmesi. *International Journal of Social Inquiry*, 8(2).
- Doğan, M., ve Baş, A. İ. (2013). Bir finansman kaynağı olarak belediyelerde borçlanma. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B. Dergisi*,, Cilt 34, Sayı I
- Güngör, S., (2011), Yerel Yönetimlerin Borçlanmaları, *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı:24.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2017 Yılı Kamu Borç Yönetimi Raporu, (2018), <https://www.hazine.gov.tr/kamu-finansmani-raporlari>
- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, 2006 Yılı Faaliyet Raporu, (2007), <https://www.bumko.gov.tr/Eklenti/943,mybgenelfaaliyetraporu2006pdf.pdf?0>
- Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği, (2006), 10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/03/20060310-2.htm>
- Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği, (2016), 27.05.2016 tarih ve 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazete. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/05/20160527M1-1.htm>
- Uğur, A. (2009). Avrupa Birliği Ülkelerinde Yerel Yönetimlerin Borçlanma ve Mali Disiplin Sorunu. *Türk İdare Dergisi*, (465), 177-201.
- Yılmaz, H. (2004). Yerel Yönetimlerde Planlama, Bütçe, Borçlanma ve Denetim Süreçlerinin Yeni Yasalar Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Sayıştay Dergisi*, 55, 3-40.
- 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, (2002) <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4749.doc>
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,(2006) <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5018.pdf>
- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, (2005), <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/03/20050304-1.htm>
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu, (2005), <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf>
- 6107 Sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun, (2011), <http://www.ilbank.gov.tr/index.php?Sayfa=iceriksayfa&icId=284>
- 6220 Sayılı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, (2014), <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.20147052.pdf>